

Кайдалова Л.Г., Черкашина Ж.В.

КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ЛЕКСИКИ

Національна доктрина розвитку освіти України визначає одним із основних положень створення і використання нових прогресивних методик і технологій навчання, інтегрування всіх етапів навчально-виховного процесу на основі кращих світових здобутків науки.

Вітчизняна теорія і практика підготовки іноземних студентів у світлі сучасних вимог також переживає зміни, реалізуючи нові технології, поєднуючи класичні й інноваційні підходи до навчання.

Актуальною стає проблема підготовки іноземних студентів вищих навчальних закладів України до вивчення професійної лексики, професійне становлення яких як майбутніх фахівців значною мірою залежить від швидкого й якісного оволодіння ними необхідним мовним професійним базисом.

Вивчення особливостей професійного навчання іноземних мов дозволило зробити висновок, що одним із кращих визнаних наукою й апробованих на практиці досягнень у досліджуваній сфері є комунікативний підхід. Його мета – спілкування в конкретних соціальних структурах або формування комунікативної компетенції, яка включає і граматичну, і соціолінгвістичну, і професійну компетентність. Комунікативний підхід дозволяє, враховуючи потреби іноземних студентів стосовно оволодіння іноземною мовою, індивідуалізувати цілі та зміст навчання і, відповідно, його методи й засоби. Він спрямований на створення необхідних умов для навчальної та професійної діяльності студентів. Підготовка іноземних студентів з урахуванням орієнтації на їхню майбутню спеціальність і критеріїв ефективності навчання мови, які розвивають усі чотири види мовної діяльності, сприятиме піднесенню навчання на якісно новий рівень.

Система професійної підготовки іноземних студентів потребує вдосконалення шляхом реалізації педагогічного процесу, що ґрунтується на таких принципах: полікультурного підходу, багатоканального сприйняття інформації, оптимізації навчальної діяльності. Готовність іноземних студентів до сприйняття професійної лексики при цьому становить визначальну умову їхнього успішного навчання.

Важливе методологічне значення у підготовці іноземних студентів має комунікативний підхід, оскільки саме він дає можливість оволодіти мовою як одним із найважливіших засобів їхнього професійного становлення й обґрунтувати загальні принципи навчання іноземних мов, зокрема російської як іноземної.

Для навчання іноземних студентів професійної лексики доцільним є комунікативний підхід, оскільки саме він найповніше забезпечить оптимальну передачу інформації та сприятиме професійному становленню майбутніх фахівців.

Комунікативний метод, що ґрунтується на комунікативному підході до вивчення мов, увібравши все позитивне, що було в традиційних методах, розвивається з врахуванням сучасних вимог. У ньому знайшли розвиток такі основні досягнення традиційних та новітніх методів, як: використання рідної мови студентів для розкриття значення навчального матеріалу, сприйняття мови у процесі навчання як засобу спілкування; розвиток усного мовлення при вивченні іноземної мови, усвідомлення необхідності вивчення граматики не в чистому вигляді, як це пропонувалося за традиційними методиками, а в мовних моделях (структурах), що сприяють засвоєнню мови тощо.

Науковці, які досліджували і розвивали комунікативний метод у процесі вивчення іноземних мов, виділяють такі основні його принципи: мовленнєвої спрямованості; особистісної індивідуалізації; ситуативності; новизни; функціональності [1, 2].

Таким чином, базові стратегії навчання іноземних мов на основі комунікативного підходу: активний обмін в системі “викладач – студент”; активізація іншомовного сприймання; контекстуалізація мовного матеріалу, який реалізувався через різні технології (рольові ігри, комунікативні типи діяльності тощо); інтеграція мовних навичок у вивчення професійної лексики; стратегічні “інвестиції” викладача студентам: розширення самостійності (автономне навчання), підвищення культурологічної свідомості; аналіз соціуму, де відбувається вивчення мови. Таким чином, вивчення російської мови на основі комунікативного підходу, які за своїми характеристиками цілеспрямованого впливу на формування мовленнєвих умінь і навичок іноземних студентів дозволяють їм користуватися мовою в конкретних ситуаціях і з конкретною практичною метою.

Література

1. Пассов Е. И., Кибирева Л. В., Колларова Э. Концепция коммуникативного иноязычного образования (теория и ее реализация). Методич. пособие для русистов / Е. И. Пассов, Л. В. Кибирева, Э. Колларова. – СПб.: Златоуст, 2007. – 200 с.

2. Савченко О. Уміння вчитися як ключова компетентність загальної середньої освіти / О. Савченко // Компетентісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / За заг. ред. О. Овчарук. – К., 2004. – С. 34-46.